No. 263 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS- BLAD.

Zondag en Maandag 3 en 4 November

FRANKRIJK.

PARIJS, den 31sten October.

De bevolking der hoofdstad is heden wederom met schrik vervuld geworden, door de onverwachte tijding van een nieuw komplot, waarvan het ministerieel orgaan, de *Moniteur Parisien*, gisteren avond het eerst berigt gaf, met het volgend artikel:

„Sedert eenigen tijd was de autoriteit onderrigt, dat personen, die tot de voormalige geheime genootschappen behoord hadden, dikwijls bijeenkomsten hadden, en ten gevolge der waakzaamheid, waartoe deze aanduidingen aanleiding gaven, kreeg zij de zekerheid, dat die zelfde personen zich met het bereiden van kruid, het maken van patronen, het gieten van kogels bezig hielden. Tevens vernam zij, dat verscheiden van die personen verschillende toestellen hadden vervaardigd, in den trant der bommen, en kogels en kruid bevattende.

„Mandaten tot inbewaringneming werden afgegeven tegen de vervaardigers van deze krijgsammunitie, en huiszoekingen bevolen op de verschillende plaatsen, die aangeduid waren, als tot de vervaardiging van de hierboven vermelde voorwerpen te strekken. Dit onderzoek heeft gisteren plaats gehad, en de uitkomst heeft den maatregel ten volle geregtvaardigd.

„In eene kamer, rue des Lombards, heeft men in beslag genomen een koffer, waarin gevonden werden 485 pakjes kruid, ieder van een half kilogramme; voorts 12 ponden kruid en een pak afzonderlijk en verscheidene gereedschappen voor het maken van kruid en patronen. Drie personen werden in deze kamer gevonden en gearresteerd.

„In een huis, rue Faubourg Montmartre, heeft men gevonden een baal, inhoudende 20 bommen of projectielen, in geteerd linnen en sterk omwonden. Elk projectiel bevatte een half pond kruid in een eersten omslag, omgevende een groot getal kogels, zoodat het geheel eene zwaarte van 6 à 7 ponden had. Deze projectielen waren voorts ieder voorzien van een vuurstraal [illegible]. De beide bewoners van het gedeelte van het huis waar men deze bommen gevonden heeft, zijn gearresteerd.

„In de straat [illegible], Faubourg St. Antoine, heeft men 25 ponden kruid en een groot getal patronen in beslag genomen, voorts verscheidene gereedschappen voor het maken van kruid, een voorschrift voor de vervaardiging en een aantal pistolen en geweren.

„Te Creteil, een dorp op twee uren afstands van Parijs, is een persoon die lonten vervaardigde als waarvan hierboven gesproken wordt, insgelijks gearresteerd, alsmede zijne zuster, wonende in de straat St. Jacques, bij wie men een groot getal voorwerpen voor het maken van kruid gevonden heeft.

„Andere soortgelijke in beslagnemingen en arrestatiën hebben er plaats gehad. Het getal der gearresteerde personen bedraagt 17; deze lieden behooren tot de geheime genootschappen."

In de gewone briefwisseling dezer hoofdstad worden eenige nadere bijzonderheden over de zaak medegedeeld. Volgens dezelve had de minister van binnenlandsche zaken gisteren morgen een naamloozen brief ontvangen, waarin hem bepaalde aanduidingen omtrent de plaatsen en personen werden gegeven; de prefekt van policie kreeg daarop in last terstond tot het onderzoek en de arrestatiën over te gaan. De nieuwe revolutionaire opstand zou in den nacht van den 4den op den 5den beproefd zijn geworden; de opstandelingen, die meest tot de maatschappij der jaargetijden behoorden, zouden zich gelijktijdig naar de prefectuur van policie, de hotels der ministers en de Tuileriën begeven hebben. Bij een der gearresteerde personen had men eene lijst der zaamgespannenen ontvangen, waaronder vele zadelmakers-knechts waren. Heden morgen worden de huiszoekingen voortgezet; bij zekeren *Harviant*, rue d'Enfer, zijn nog 40 ponden kruid, een kogelvorm en 40 ponden lood gevonden. Het getal der gearresteerden zou reeds 36 bedragen. Men wilde dat een der gearresteerden, *Bouton*, geheeten, bij een eerst verhoor heden morgen voor den regter van instructie, *Zangiacomi*, en den procureur des konings, belangrijke bijzonderheden omtrent de wijze waarop het kruid in 't geheim vervaardigd wordt enz., had medegedeeld.

— Men wil dat de reeds bevolen in vrijheidstelling van een aantal personen, die nog wegens den opstand van Mei in verzekerde bewaring werden gehouden, thans geschorst is.

— De ministers zijn heden allen in het hotel van den president vergaderd geweest.

— De koning is in den afgeloopen nacht naar Fontainebleau vertrokken; hij wordt op St. Cloud verwacht.

— De *Moniteur* houdt heden een aantal benoemingen in de regterlijke magt.

— De berigten heden uit de Spaansche hoofdstad van den 24sten ontvangen houden niets belangrijks.

— Ter beurze van heden (31 October) waren genoteerd: 5 pCt. 110,90; 3 pCt. 85,80; Nap. r. 103,10; Sp. Ardoin 30⅝; Passive 7⅝; Diff. z. intr. 8¼; n. Diff. z. intr. 13; Rom. L. 103⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT den 30sten October.

De laatste berigten uit Berlijn zeggen, dat men aldaar, even als te Weenen, duidelijke bewijzen heeft, dat Frankrijk ten opzigte der oostersche aangelegenheden zijnen eigenen weg wil gaan, hetwelk zelfs in eenige der laatst ontvangen diplomatieke nota's onbewimpeld zou zijn uitgedrukt. Nogtans maakte dit in genoemde residentie niet den indruk als te Londen en te Weenen, daar de Engelsche en Oostenrijksche Hoven meer onmiddellijk dan het Pruissische in de zaak betrokken zijn.

De zuster van den Aartsbisschop van Gnesen en Posen bevond zich den 23sten dezer te Berlijn, na haren broeder te Colberg een bezoek gegeven te hebben, voor wien men zeide, dat zij genade bij den Koning wilde afsmeeken. Intusschen verneemt men uit Colberg, dat de Prelaat gezond en opgeruimd is en zich over de kerkelijke twisten zachter dan vroeger uitlaat.

De russische generaal, graaf *von Woronzoff*, heeft, na van eene verlofreis teruggekeerd te zijn, zijne functien als gouverneur-generaal van Nieuw-Rusland weder aanvaard.

— Z. M. de Keizer van Rusland en hertog *Maximiliaan* van Leuchtenberg hebben den 8sten dezer een bezoek op het nieuwe groote observatorium te Pulkowa afgelegd, en inzonderheid hunne goedkeuring te kennen gegeven over de proeven der door professor *Jacobi* uitgevonden manier, om relief-kunstplaten door toepassing van het galvanismus te vervaardigen.

— Uit Moskau wordt het volgende gemeld:

„Den 23sten September had alhier een merkwaardig feest plaats. Onze handelsstand onthaalde op dien dag met goedkeuring des Keizers het detachement der garde en van het grenadierkorps, hetwelk ter viering van het leggen van den eersten steen der [illegible] uit Borodino herwaarts gekomen was. Deze krijgslieden, ten getale van nagenoeg 10,000 man, werden in het lokaal van het exercitiehuis aan 164 met de ruimste gastvrijheid aangeregte tafels onthaald. Z. M. de Keizer, de te Moskau aanwezige Grootvorsten, de vreemde Prinsen, de veldmaarschalk *Paskewitsch* en de hoogere generaliteit vereerden het feestmaal met derzelver tegenwoordigheid. De Keizer betuigde herhaaldelijk aan de tegenwoordig zijnde kooplieden zijnen dank voor de jegens zijne geliefde krijgslieden betoonde gastvrijheid, en verlangde een beker wijn, dien hij op het welzijn van den Moskauschen handelstand ledigde. Deze toast werd ook door de overige Vorsten en de generaals gedronken. Daarna verwijderde zich de Keizer, terwijl de verdere hooge personen nog vertoefden en aan het feestmaal deel namen."

— De *Leipziger Algemeine Zeitung* schrijft uit Krakau van den 18. October het volgende: Als een bewijs voor de aanzienlijke toerustingen die Rusland op dit oogenblik maakt, kan worden aangehaald eene openbare bekendmaking der russische regering in het dagblad van het koningrijk Polen, volgens welke alle geneesheeren die in russische dienst treden willen, zich zoo spoedig mogelijk te Odessa moeten aanmelden, alwaar er een getal van 600 kan geplaatst worden. — Naar de geruchten zouden hier te Krakau binnen kort alle bijzondere gestichten van onderwijs verboden worden, ofschoon deze gestichten reeds lang onder hetzelfde toezigt als de openbare gestichten staan. — De gevangennemingen hebben hier nog niet opgehouden; onder het publiek zijn de oorzaken dezer arrestatiën onbekend. Ten gevolge van het strenge toezigt over al degenen die eenigzins verdacht zijn, bevindt zich thans een groot getal jonge lieden zonder eenig levensonderhoud, aangezien de openbare ambten in den regel slechts voor diegenen verkrijgbaar zijn, welke door betrekkingen of andere diensten bij de regering aanbevolen zijn geworden; natuurlijk behooren daaronder vele vreemden. Die eenmaal gevangen genomen is, verkrijgt, al wordt hij ook vrijgesproken en voor onschuldig verklaard, geen reispassen meer, zelfs niet voor den kortsten tijd en de dringendste aangelegenheden.

BELGIE.

BRUSSEL, den 1sten November.

De baron *O'Sullivan de Grass*, belgisch minister aan het hof van Weenen, is alhier aangekomen, na laatstelijk eene bijzondere zending bij het hof van Beijeren vervuld te hebben.

— De kolonel van den staf *Schlim*, onderchef van het personeel aan het oorlogsbureau, is belast geworden met de inspectie van al de regimentsscholen van het leger, ten einde zich te overtuigen van de eenvormigheid van het onderwijs en de verkregene uitkomsten. Algemeen wordt het erkend, dat de minister van oorlog zich veel moeite geeft voor de aanmoediging van het onderwijs in het leger. Aan zijne zorg is de daarstelling eener normale school, de organisatie van het onderwijs bij de korpsen, en de oprigting van speciale scholen voor de artillerie en genie te danken.

— Met den 1sten november heeft het bestuur van den spoorweg de nog opene waggons doen overdekken, en zullen ook de rijtuigen na zonnen-ondergang van binnen verlicht zijn.

— De bekende fransche improvisator *Eugène de Pradel*, bevindt zich thans te Brussel, met voornemen om in eene openbare zitting, proeven van zijn talent te geven.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 2den November.

In de zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van gisteren heeft de commissie belast geweest met [illegible] het adres van [illegible] te bieden, bij monde van den heer *de Jonge* verslag gedaan.

Z. M. heeft hoofdzakelijk op dat adres geantwoord, dat dezelve met genoegen ontvangen had de betuigingen der Staten-Generaal van gehechtheid aan de liefde voor Hoogstdeszelfs persoon en Huis, dat ook Z. M. hoopte dat de onzekerheid en spanning der laatste jaren zal hebben opgehouden, en dat de eensgezindheid in de beraadslagingen onzer vergadering bevorderlijk zou zijn voor het heil des vaderlands; dat het Z. M. verheugde dat er zonder meerdere lasten aan de Natie op te leggen, middelen hadden kunnen gevonden worden, ook in verband met de O. I. bezittingen, om niet slechts voor het volgende jaar, maar ook voor de toekomst in de behoeften van den staat te voorzien, de onzekerheid weg te nemen, en het crediet te bevestigen.

Uit de voorlezing der notulen van de op 26 en 28 October gehouden zitting met gesloten deuren is gebleken, dat daarin, over het ontwerp van adres, bovengemeld, is gehandeld; dat de beraadslagingen, deswege langdurig en levendig zijn geweest; dat de meerderheid der Kamer onderscheiden zinsneden van het oorspronkelijk ontwerp heeft veranderd, en dat ten slotte het ontwerp met eenparigheid van stemmen is aangenomen.

Eene der zinsneden, welke stoffe tot belangrijke discussien heeft gegeven, is die nopens de herziening der Grondwet.

Een verzoekschrift van de Staten der prov. Vriesland, wijzigingen in de wet op het personeel verlangende, zoo mede een request van den heer *van der Tuuk*, te Haarlem, wegens de pensioenen der staatsschuld, worden onder meer anderen, aan de commissie van verzoekschriften gezonden.

Z. Exc. de Minister van Buitenlandsche zaken, heeft vervolgens aan de Kamer namens Z. M., eene staatkundige mededeeling gedaan.

Z. Exc. zegt dat na de sluiting van het traktaat met Belgie, Z. M. onderhandelingen met de agnaten van het Huis van Nassau heeft doen aanknoopen, nopens de schadevergoeding, hun te verleenen voor het gedeelte van Luxemburg, hetwelk aan Belgie is toegewezen, en waarop zij, krachtens het Erfverein van 1783 en de Weener congres-acte van 1815, bepaalde regten hadden. Den 27sten Junij jl. werd er tusschen de wederzijdsche gevolmagtigden te Wiesbaden eene overeenkomst gesloten, waarbij de hertog van Nassau, voor zich en zijne verwanten, de Prinsen *Adolf* en *Frederik*, benevens hunne afstammelingen, tegen eene geldelijke schadevergoeding van *ƒ* 750,000, voor altijd afstand deden van al de regten, die zij vermeenen mogten op Limburg te mogen maken, ten gevolge van de hun vroeger als agnaten van het Huis van Nassau verleende regten op het grooth. Luxemburg.

Na de onderteekening van dat verdrag, was het tijdstip genaderd, dat de Koning-Groothertog zich ook met de Duitsche Bondsvergadering moest verstaan over de aan dezelve te verleenen schadevergoeding voor dat deel van Luxemburg, hetwelk Z. M. zich verpligt gevonden heeft aan Belgie toe te kennen. Den 16den Aug. jl., werden door den Ned.-Luxemb. gezant bij de Duitsche Bondsvergadering, namens den Koning-Grooth., de voorstellen gedaan, die Hoogstdezelve vermeende, in den toenmaligen stand der zaak, te moeten doen. Dezelve bestonden vooral hierin, dat het gedeelte van Limburg, dat, volgens het Lond. traktaat, aan Nederland zou terugvallen, een afzonderlijk hertogdom zou uitmaken, met uitsluiting echter van de vestingen Maastricht en Venlo, die geheel en al aan Nederland zouden verblijven. Dit nieuwe hertogdom, zou even als het groothertogdom Luxemburg, [illegible] den Koning-Grooth. is verbleven, een deel van den Duitschen Bond uitmaken.

Van wege Z. M. werd aan de Duitsche Bondsverg., te gelijk de verzekering gegeven dat Hoogst. zorg zou dragen, dat het brengen van het hertogdom Limburg onder dezelfde staatsregeling en wetten als Nederland, niet hinderlijk zou zijn aan de verpligtingen, die de koning Gr. Hertog bij de staatsregeling en de wetten van den Duitschen Bond, aan Hoogstd., ten aanzien van Luxemburg, mogten zijn opgedragen, noch aan de verbindtenissen, die daaruit voor Z. M. mogten voortvloeijen. Er werd nog bijgevoegd, dat, daar de bevolking van het deel van Luxemburg, hetwelk tot Belgie is overgegaan, 149,571 zielen beliep, en die van dat deel van Limburg, hetwelk wederom aan Nederl. is gekomen, [illegible] zielen bedraagt, deze nagenoeg op hetzelfde nederkomt, de Duitsche Bond door deze schikking alzoo geene vermindering van bevolking zou ondergaan, noch eenig verschil in het contingent van manschap en geld zou lijden, hetwelk de Gr. Hertog verpligt was, voor het af te stane deel van Luxemburg voor den Duitschen Bond beschikbaar te houden. Z. M. hoopte dat de hooge bondgenooten in deze verrekeningen de vredelievende gezindheid van Z. M. zullen opmerken; terwijl Hoogstd. er de verzekering bijvoegde, dat Z. M., zoo Hoogstd. daartoe in staat mogt zijn, gaarne bewijzen van Hoogstd. vriendschap en goede nabuurschap zou geven. Den 5 September jl. heeft de Duitsche bondsvergadering deze voorstellen *met algemeene stemmen aangenomen* en [illegible] aan den Koning-Groothertog derzelver tevredenheid [illegible] heeft, bij haar besluit den wensch [illegible], dat de gelijke grondwet en het gelijk bestuur, welke aan het hertogdom Limburg, even als aan Nederland, zullen worden gegeven, aan de Duitsche staatsregeling en wetten geen hinder zouden toebrengen.

Ten slotte drukte de minister zich aldus uit: De voorgelezene stukken bieden de oplossing aan van het Limburgsche [illegible] vraagstuk. De overgave van een deel van Luxemburg aan Belgie, heeft het noodzakelijk gemaakt, dat er aan den Duitschen Bond eene territoriale schadevergoeding in Limburg wierd verleend. Het deel, hetwelk daartoe is aangewezen, blijft onder den Nederl. koning, maar zal onder den titel van het *hertogdom Limburg*, met uitsluiting echter van Maastricht en Venlo, die geheel aan Nederland zullen verblijven, onder de Duitsche Bondstaten worden opgenomen.

Dat hertogdom zal, als [illegible] bijzondere verpligtingen te vervallen hebben. De vereeniging van het Hertogdom met Nederland strekt ten waarborge, dat de [illegible] hulpbronnen van Limburg in de Nederl. schatkist zullen vloeijen; dat daardoor tevens een gemakkelijke toegang naar de vesting Maastricht verzekerd wordt, en dat Nederland de voordeeligste grensscheiding heeft erlangd. Alzoo zijn daardoor de belangen van allen vereenigd, en biedt deze schikking in de gegeven omstandigheden, ook voor Limburg de beste uitkomsten aan. Z. M. de Koning-Groothertog zal het zich ten pligt stellen, door het nemen van vaste maatregelen, zorg te dragen dat alle botsingen, die de dubbele betrekking van Z. M. zou kunnen opleveren, zullen worden voorgekomen." Ten slotte deed de Minister opmerken, dat de gegevene mededeeling ten blijke [illegible] kan, dat er wederom een belangrijken stap voorwaarts getreden is op den weg der uitvoering van het met Belgie te Londen gesloten traktaat, en dat Z. Exc. hoopte, dat hij welligt spoedig in staat mogt gesteld zijn, der vergadering aan te kondigen, dat het traktaat geheel ten uitvoer gelegd is.

De voorzitter bedankte den Minister voor de gedane mededeeling, welke zal worden gedrukt.

De vergadering is voor onbepaalden tijd gescheiden.

— Gisteren zijn de afdeelingen van de Tweede kamer der Staten-

Generaal weder over voorgedragene financiële voordragten vergaderd geweest; zij zullen heden derzelver onderzoek daarover voortzetten.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 25 October 1839, no. 128, is de heer *B. C. Koekkoek*, kunstschilder te Cleef, benoemd tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Als consul-generaal van den Kerkelijken Staat in het Koningrijk der Nederlanden, om verblijf te houden te Amsterdam, is erkend de heer *L. Gramiccia*.

— Z. M. heeft aan twee en vijftig stedelijke- en gemeentebesturen in de provincie Overijssel autorisatie verleend tot het heffen eener plaatselijke belasting op het buitenlandsch gedisteleerd en de buitenlandsche likeuren, en zulks op den voet, tot het bedrag en onder zoodanige bepalingen omtrent de teruggave van belasting bij uitvoer, als door Zijne Majesteit bij een tarief is vastgesteld.

— Tot herstel van hare kerkgebouwen en pastorie-woningen heeft Z. M. aan de Hervormde Gemeenten te Goes, te Ovezande en Zoutelande, Rijks-subsidien verleend.

— Het Amsterdamsch *Handelsblad* geeft heden het volgend bijzonder berigt uit Brussel van den 31sten ll.:

» Er zijn van de zijde der Oostenrijksche regering ernstige vertogen aan ons kabinet gedaan, wegens het niet uitvoeren van art. 13 des traktaats van 19 April 1839. De som, welke men dezerzijds vermeent van Holland te vorderen te hebben, en waarmede men wil compenseren de betaling van het gedeelte der schuld door Belgie te dragen, beloopt 8 millioenen, waarvan echter volgens de erkenning van de leden onzer commissie te Utrecht zelve, een ruim gedeelte als overdreven beschouwd en door Holland niet zegt geschonken te worden.

» Daar het intusschen een erkend beginsel is, dat men geene liquide met eene illiquide schuld kan compenseren, zoo twijfel ik niet of onze regering zal welhaast tot de betaling van hetgeen zij u sedert 1 Januarij 1838 verschuldigd is, overgaan."

— De HH. *J. Dixon* en *Jacq. Ed. Saportas* te Amsterdam hebben aan het publiek ter deelneming aangeboden de concept-statuten eener commanditaire societeit ter vervaardiging en herstel van stoom- en andere werktuigen. Het kapitaal en commandite zal zijn ƒ 300,000, verdeeld in 300 aandeelen à ƒ 1000 ieder. De societeit zal worden beheerd door twee Directeuren onder toezigt van Commissarissen. Bij eventueel verlies van 25 pCt. zal de societeit kunnen worden ontbonden.

— Van den 15den tot den 21sten ll. zijn over den Haarlemmer-spoorweg vervoerd van Amsterdam naar Haarlem 5022 reizigers en van Haarlem naar Amsterdam 4893 reizigers; van den 22sten tot den 28sten van Amsterdam naar Haarlem 3370 en van Haarlem naar Amsterdam 3503; van den 29sten tot den 31sten van Amsterdam naar Haarlem 555 reizigers en van Haarlem naar Amsterdam 596; in het geheel van den 15den tot den 31sten October, 17929 reizigers, zijnde de opbrengst geweest ƒ 9282. In het geheel zijn thans tot den 31sten ll. over den spoorweg vervoerd 49,509 reizigers, en heeft de weg opgebragt ƒ 27,716,25.

— Gisteren avond heeft te Rotterdam eene vrij ongewone plegtigheid plaats gevonden. De kweekelingen der in die stad gevestigde [illegible] School, bragten aan twee der leeraren, namelijk aan de heeren [illegible] en [illegible], [illegible]. De benoeming van den heer [illegible] tot [illegible] van den Nederlandschen Leeuw en het beroep van den heer *Miquel* tot professor te Deventer, voor welke betrekking Zijn Ed. echter bedankt en daardoor zich als het ware op nieuw aan de Clinische School verbonden had, gaven tot dit openlijk bewijs van achting aanleiding.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

FRANKRIJK. — De denkbeelden over dichtkunst en hare waarde zijn zeer verschillend. Als een voorbeeld mag worden bijgebragt, dat de Akademie van *Chambery* voor het jaar 1840 een prijs uitgeloofd heeft, voor het beste dichtstuk over den vooruitgang van de nijverheid en van het openbare verkeer in *Savoye*, naar het programma moeten in dit dichtstuk [illegible] bezongen worden: [illegible] van *Chambery*, de aanleg van de brug *de la Caille*, de gemeenschap van *Savoye* met andere landen, door middel van stoombooten en spoorwegen. De prijs voor dit dichtstuk, dat ten minste twee honderd verzen moet bevatten, is eene gouden medaille ter waarde van 1400 fr.

AMERIKA. — Na eene twaalfjarige afwezigheid van *Europa*, is de vermaarde reiziger R. SCHOMBURGH gelukkig te *Londen* teruggekomen. Gedurende de laatste vier jaren hield hij zich, onder toezigt van het Londensch geographisch genootschap, met navorschingen in *Britsch Guiana* onledig. In dien tijd voer hij tweemaal den *Essequebo* op en onderzocht deze rivier tot aan haren oorsprong, ongeveer [illegible] eng. mijlen noordwaarts van den *Equator*; hij onderzocht ook de rivieren *Berbice* en *Corentijn*; in de eerstgenoemde dezer rivieren ontdekte de heer SCHOMBURGH de fraaije reusachtig waterlelie, thans bekend onder den naam van *Victoria regina*. Op zijne jongste reis in het binnenland, die twee jaren duurde, trok onze reiziger over de grenzen tot naar het Brazilisch fort *San Joaquim* en besteeg het *Carawaymi-gebergte*; van daar naar *Pirara* terugkeerende, reisde hij in noordwestelijke rigting naar *Roraima*, een merkwaardig zandsteen-gebergte, 't welk zich met vlakke kruinen 7000 voeten boven de zee verheft; vervolgens westwaarts naar *Esmeralda*, aan den *Orinoco*. Op deze wijs heeft hij zijne nasporingen voortgezet tot waar ALEXANDER VON HUMBOLDT in het jaar 1800 de zijne eindigde; de oorsprong van den *Orinoco* bevond hij op eene geheel andere plaats te zijn, dan deze tot heden op onze landkaarten wordt aangewezen. De heer SCHOMBURGH voer van daar het natuurlijke kanaal van den *Cassiquiare* naar *San Carlos* af, scheepte zich op den *Rio Negri* in, wiens loop hij tot *Moura* volgde, waarna hij tot *San Joaquim* den *Rio Branco* opvoer. Op dezen togt legde hij een omtrek van meer dan 2000 engelsche mijlen af, en het grootste gedeelte daarvan door tot heden bijna geheel onbekend land. De reiziger verzamelde op dezen togt vele zeldzame voorwerpen van natuurlijke historie; onder anderen de *sudis gigas*, een der grootste riviervisschen en andere nieuwe species der ichthyologie, voorts vele vreemde vogelen, insecten, planten, enz. De heer SCHOMBURGH heeft ook drie Indianen van verschillende stammen uit het binnenste van *Guiana*, benevens wapenen en andere voorwerpen dier stammen, medegebragt.

NEDERLANDEN. — De boekhandelaar D. GROEBE te *Amsterdam*, heeft met den eersten dezer verkrijgbaar gesteld, de beschrijving van een nieuwelings ontdekt exemplaar van de *Biblia pauperum en de Ars moriendi* (zie ons Nommer van 6 en 7 *October ll.*) begeleid van eenige aanteekeningen en een fac-simile, voor den prijs van 60 cents. — De Frankforter beeldhouwer VON LAUNITZ, heeft thans het middelste beeld voltooid van de geheele beelden compositie, die het fronton van het gebouw der kunst-Akademie te *'s Hage* versieren moet. Dit beeld, het grootste dat nog in Frankfort vervaardigd werd, stelt de Poesie of de Genius der kunst voor. De beeldhouwer heeft vóór de verzending naar zijne bestemming, zijne stadgenooten in de gelegenheid gesteld, om hetzelve te bezigtigen.

178ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

31ste Trekking. N°. 9193, 5923, ieder een prijs van ƒ 1000.
32ste — N°. 7193, 880, 11022, 25344, ieder een prijs van ƒ 1000; en een premie van ƒ 25,000.
33ste — N°. 8096, een premie van ƒ 10,000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (4 *November*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 drie zest., ⅞, drie zest.; dito 5 pCt. 98¾, ⅞; Kansbill. 23⅝, 24 een zest.; Am. Synd. 4½ pCt. 91¾, ⅛; Handelm. 161, 164½; O. Indie 5 pCt. 95 elf zest.; Rijn spoorweg 96⅝, ¾; Ardoins 27 dertien zest., negen zest, ex. div.; Russische 7 drie achtste; Fr. uitgest. [illegible]; Roebels 67¼.

eerst alhier te zien, en zijn op de voorgaande Kermissen, met de grootste bewondering door alle Kunstminnenden bezocht geworden. Elken dag zullen de *Stukken*, *Pantomimen*, zoo ook de *Academische Voorstellingen* verschillend zijn, en aan de *Tent* worden bekend gemaakt.

Prijzen der Plaatsen: 1e Rang 80 Ct. 2e Rang 50 Ct. 3e Rang 25 Ct.

Heeren Militairen in uniform 1. Rang 60 Ct. 2. Rang 40 Ct. 3. Rang 15 Ct.

De Tent zal des avonds ten 6 ure geopend zijn om ten 7 ure precies te beginnen.

De Plaatsen kunnen vooraf besproken worden.

Met Permissie van het Edel Achtbaar Bestuur dezer Stad.

DE HEER F. NEISZ,

berigt het geëerd *Bredaasch* Publiek, dat gedurende de aanstaande KERMIS in zijne welingerigte Tent, staande op *het Kasteelplein* zullen werkzaam zijn, de Heeren CONY en BLANCHARD, Engelsche Pantomimisten, onder Directie van de Heer BURROUGHS, benevens zijne beide gedresseerde New-Foundlandsche Honden, *HECTOR* en *CAESAR*, die den grootsten roem in de voornaamste Steden van ons Vaderland hebben ingeoogst.

Op ZONDAG 3. NOVEMBER 1839.

EENE EERSTE VOORSTELLING VAN:

DE SCHIPBREUKELINGEN

GERED DOOR

HONDENTROUW,

Groot Ballet Pantomime in twee Bedrijven, gemonteerd door den Heer BURROUGHS en versierd met al deszelfs DECORATIEN, GEVECHTEN, INDIAANSCHE COSTUMES en verder Tooneelmatig toestel.

VOORAFGEGAAN DOOR:

Mimisch, Athletische, Akademische Standen,

Uitgevoerd door de Heeren CONY en BLANCHARD.

Het spectakel zal een aanvang nemen met

GROTESQUE EN GYMNASTIQUE LUCHTSPRONGEN

EN GEHEEL

NIEUWE ACCROBATISCHE EXERCITIEN,

door het Gezelschap van opgemelden Directeur.

Aanvang precies ten 8 ure en gedurende de Kermisweek des avonds ten 6 ure.

PRIJZEN DER PLAATSEN:

Eerste Rang ƒ 0,99. Tweede Rang ƒ 0,70. Derde Rang ƒ 0,40.

Heeren Militairen in uniform

Eerste Rang ƒ 0,60. Tweede Rang ƒ 0,50. Derde Rang ƒ 0,25.

Kinderen beneden de 10 Jaren half geld.

THÉATRE VAN GEDRESSEERDE APEN.

Geplaatst gedurende de KERMIS in de welingerigte nieuwe Schouwburg-Tent, op de Groote Markt.

Op heden ZONDAG den 3den November, 's avonds om 8 ure.

DE EERSTE VOORSTELLING

en vervolgens gedurende de Kermis alle dagen TWEE Voorstellingen, de Eerste om 5 en de Tweede om 8 ure des avonds. Aangaande de Voorstelling zelf gelieve men de Aanplak-biljetten te lezen.

H. VAN SCHREIJER.

Eigenaar der *Ménagerie*, waarin zich de zeldzame RHINOCEROS bevindt.

M. E. FISCHER,

in de Zaal AMICITIA te Breda,

heeft het genoegen, ter gelegenheid der Najaars-markt, op Donderdag te geven een BAL. De Entrée bepaald is op 50 Cents voor ieder Heer, met of zonder Dames. Ook zal de Familie MOURIS en J. STIPS, gedurende deze week, behalve Woensdag, geven Muziek en Zang, zonder Entrée. De Zaal zal ruim verlicht, het Orkest van goed muzijk en het Buffet van alle ververschingen voorzien zijn.

De MUZIJK zal beginnen des avonds ten 6 ure, en het BAL ten 9 ure.

*** Ter gelegenheid van de BREDASCHE NAJAARS-MARKT, zal J. VAN RIEL, in 't *HOF VAN HOLLAND*, geven BAL, op DONDERDAG den 7. en ZONDAG den 10. *November* 1839.

De Entrée voor ieder Heer, met of zonder Dames, is bepaald op 99 Cents. Het BAL zal een aanvang nemen des avonds ten 7 ure.

*** Ter gelegenheid der *BREDASCHE KERMIS* zal S. VAN SINTRUYEN in het Koffijhuis *de Groote Zwaan* te Breda, geven BAL, op Donderdag den 7den November 1839, waarvan de Entrée bepaald is op *Vijftig Cents* met of zonder Dames. Aanvang des avonds om 9 ure.

*** JOSEPH TOUTSEUL, Fabrikant van *PARAPLUIES*, woonachtig in de Lange Brugstraat, berigt het geëerd Publiek, dat hij gedurende de KERMIS, met zijn wel voorziene KRAAM is uitgepakt schuins over het Stadshuis.

A. CANTERS,

in de Lange Brugstraat te Breda,

heeft de eer het geëerd Publiek te berigten, dat hij ontvangen heeft, een groot assortiment LAKENS, CUIRE DE LAINS en DUFFELS. Alles tegen zeer civiele prijzen.

*** De Ondergeteekende verwittigt het geëerd Publiek, dat hij een nieuw uitgevonden BOEN-POLIDOOR, voor alle soorten van MEUBELEN, MARMER en LEDER uit *Parijs* heeft ontvangen, en met genoegen deszelfs debiet kan recommanderen. Ook wil men slechts drie maal in *een jaar*, de Meubelen met genoemd POLIDOOR, behoeft te wrijven, en alsdan op nieuw glansrijk en schoon blijven. Ook is zijn MAGAZIJN voorzien van alle soorten van *moderne* PENDULES, SPIEGELS, BEHANGSEL-PAPIER, PORCELEIN, GLAS- en AARDEWERK. Er zijn tevens in zijn *Meubel-Fabriek* goede STOEL- en CANAPÉ-MAKERS werkzaam, waarom hij voor dezelve instaat, zooals voor zijne andere Meubelen.

F. HEYMANS,

Groote Markt, letter A, n°. 407.

*** Daar er geruchten verspreid zijn, dat de STOOMBOOTEN van de *Moerdijk* naar *Rotterdam*, als ook de DILIGENCE van *Breda* naar de *Moerdijk*, in verband met bovengemelde Boot de dienst zoude staken, hebben de Ondernemers de eer het geëerd publiek te berigten, dat de Dienst op de gewone wijze zal voortgaan tot nader opzegging.

Breda, 2 November 1839.

De Ondernemers,

M. LOYENS, M. VAN BLIKEVORSEL en W. SCHRIECK en Co.

MEN PRESENTEERT TE KOOP,

OM, TERSTOND OF VOORDEELIG CONDITIEN TE AANVAARDEN:

Eene Groote Heerenhuizinge met ..., staande ..., KAMERS, ..., KEUKEN met POMP, en BAKOVEN, KELDER, BERGPLAATS, REMISE met PAARDENSTAL, ruime GRAANZOLDERS, groote schoone MOESTUIN, met exquise FRUITBOOMEN, BLEEKVELD, WEIDE en SCHAARBOSCHJE, beplant met BEUKEN BOOMEN, DREVEN, enz., geschikt om alle Affaires uit te oefenen, alleraangenaamst gelegen in het Dorp *Ossendrecht*, aan de Grenzen, in *Noord-Braband*, 4 uren van *Antwerpen*, aan de *Schelde*.

Nadere informatiën te bekomen, bij den Notaris C. VAN NOUHUIJS, te *Ossendrecht*, bij *Bergen op Zoom*.

*** Les heureux résultats produits, depuis plusieurs années, par L'ELIXER TONIQUE ANTI-GLAIREUX, dit Élixir GUILLIÉ, médicin célèbre de la Faculté de *Paris*, dans des cas pour ainsi dire désespérés, de catarrhes pulmonaires, d'engorgemens chroniques du foie, de maladies de la vessie, d'hydropisies séreuses, affections scrophuleuses et tympanites, des enfans, etc., et ont répandu l'usage et déterminé des praticiens distingués à ... qui en avoient observé les bons effets, à conseiller lorsque beaucoup d'autres moyens avoient échoué.

On peut se procurer ce précieux médicament chez Mr. MAASSEN, Pharmacien à *Breda*.

On le trouve aussi à Amsterdam, chez Mr. *Kluytenaar*, Pharmacien, Kalverstraat 218; à Bois-le-Duc chez *A. M. ...*; Bergen-op-Zoom, chez *J. C. Versluijs*; Deventer, chez *Van Sommerenbrand*; à Flessingue, chez *van Oosten*; à Gorcum, chez *C. F. A. Koeff*; à Groningue, chez *A. Moritz*; à Harlem, chez *Kinkert*; à Helmond, chez *Cuypers*; à Leide, chez *Hoogeboom*; Dordrecht; à Leuwarden, chez *J. C. van Kleffens*; à Maestricht, chez *L. Depoz*; Rotterdam, chez *Roderam* en *Van Santen Kolff*; à Zwol, chez *Uldernink*; Utrecht; à Anvers, chez *Van Kampen*, Kipdorp, 3.

Te Breda, bij BROESE & COMP, Boekdrukkers en Boekverkoopers.